

Az eszperantó a számítógépes szövegfeldolgozásban

Köztudomású, hogy a tudományos és műszaki irodalomban közzétett hasznos információk kinyerésére és feldolgozására már nem elegendők a hagyományos eszközök és eljárások; ez csak a számítástechnika és az interlingvisztika módszereinek együttes felhasználásával oldható meg.

Erre a következtetésre jutottak azok a számítástechnikai és tájékoztatási szakemberek, akik ez év április 17-én kötetlen megbeszélésre jöttek össze az Orvos- és Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete székházának nagy előadótermében.

Dr. BOTOS Imre (MTI) a gépi fordításhoz szükséges nyelvelemző munkájáról számolt be. Vizsgálta a magyar, az orosz és az eszperantó nyelvet. Megállapította, hogy az eszperantó morfológiájának és szintakszisének tervszerűsége folytán, a számítógépes feldolgozásra sokkal alkalmasabb, mint a tervszerűtlenül fejlődött etnikus nyelvek. Véleménye szerint a szakmai folyóiratoknak a cikkek tartalmi összefoglalását, tartalomjegyzékét eszperantóul kellene közölniük, hogy megkönnyítsék a számítógépes bibliográfiai munkát. Egy későbbi fejlődési fok az lenne, hogy maguk a cikkek is gépi feldolgozásra alkalmas formában, eszperantóul jelenjenek meg.

Dr. VÁSÁRHELYI Pál (OT Tervgazdasági Intézet), a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság adatbank-munkacsoportjának vezetője már

végzett sikeres kísérleteket eszperantó nyelvű bibliográfiai adatok számítógépes feldolgozásával. A kísérletek eredményét ZOLTÁN Imre (KGM MTTI) ismertette. Azok alapján a KGST országok könyvtárainak számítógépes rendszerben az eszperantó nyelvet felhasználó együttműködését javasolta.

MÜNNICH Antal (Infelior Rendszertechnikai Vállalat) arról számolt be, hogy az eszperantó egy részalmazát számítógép-programzónyelvnek lehet használni. Ezt a nyelvet egyrészt szövegfeldolgozási és információkeresési programok megírására, másrészt a programozás-tudomány oktatására ajánlotta. A könyvtári és tájékoztatási szakemberek jelentős része inkább humán műveltségű, ezért a jelenlegi, matematikai jelölésrendszerhez hasonló programozónyelvek megtanulása számukra nehéz, ami a számítógépes dokumentáció elterjedésének egyik fontos akadálya. Az eszperantó azonban néhány hét alatt, részalmazza, a programozónyelv tehát még rövidebb idő alatt is megtanulható.

Az anketon részt vett szakemberek elhatározták, hogy a felvetett kérdésekkel továbbra is foglalkoznak. Megvizsgálják, hogy a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, illetve a Magyar Eszperantó Szövetség keretein belül hogyan lehetne eredményesen működő számítógépes nyelvészeti munkacsoportot alapítani.